

24.3.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 17/2020 vp vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriö toteaa seuraavaa:

HCT-ajoneuvoyhdistelmät hyväksyttiin tieliikennekäyttöön ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/1992) muutoksella 10.1.2019. Asetuksen ja tämän lakiesityksen perusteluissa todetaan, että pidemmistä ajoneuvoyhdistelmistä johtuen tieverkolla on 1 223 ongelmaliittymää, joiden korjauksen alustava kokonaiskustannusarvio on Väyläviraston arvion mukaan noin 70–75 miljoonaa euroa. Näistä kattavan verkon osuus on 35–40 miljoonaa euroa ja 585 liittymää. Kattava verkko käsittää TEN-T -väyliä, raskaan liikenteen runkoyhteyksiä, elintarvikekuljetusten reittejä, kappaletavarakuljetusten reittejä ja konttikuljetusreittejä noin 5 200 kilometriä.

Maantieverkon lisäksi kuntien katuverkolla on risteys- ja liikenneympyröitä, joihin voi kohdistua vastaavia muutostarpeita. Esityksessä ei ole arvioitu sen vaikutuksia kuntien tieverkolle. Esityksessä todetaan, että kohteissa, joissa liittymän parannustoimet eivät ole kokonaistaloudellisesti kannattavia, mutta joissa heikko kääntyvyys aiheuttaa merkittäviä ongelmia, kunnilla ja muilla tienpitäjillä sekä ELY-keskuksilla on mahdollisuus asettaa HCT-ajoneuvoyhdistelmille liikkumisrajoituksia liikennemerkeillä. Haastavammista kohteista voidaan antaa tietoa etukäteen liikennöitsijöille, jotta niitä voidaan välttää reittien suunnittelussa.

Esityksessä todetaan myös, että pidemmät ajoneuvoyhdistelmät edellyttävät muutoksia vartioitujen tasoristeysten varoituslaitteiden hälytysten aloitusaikaan ennen puomien laskeutumista ja junan ohitusta sekä tasoristeysten odotustiloja koskeviin liikennemerkeihin. Muutoksia edellyttävät pääosin suurten teollisuuslaitosten ja satamien läheisyydessä sijaitsevat tasoristeykset. Käyttöasetuksen muuttamisen yhteydessä ehdotettiin myös raskaan kaluston taukopaikkojen mitoitusohjeistuksen muuttamista ja hallituksen esityksessä todetaan, että työ on käynnissä.

Asetusmuutoksista aiheutuviin risteysten laajentamistarpeisiin ei myönnetty erillistä määrärahaa vuoden 2019 talousarvioon, eikä sitä ole huomioitu omana menoeränä vuoden 2020 talousarviossa tai vuosien 2021-2023 julkisen talouden suunnitelmassa. Asetusmuutoksesta johtuva korjausvelan lisäys, joka näkyy myös lakiehdotuksen taloudellisina vaikutuksina, tulee edelleen kattaa perusväylänpidon momentilta 31.10.20 kehyksen puitteissa. Hallitus lisäsi perusväylänpidon tasoon 300 milj. euroa vuosille 2020-2021 korjausvelan vähentämiseksi. Vuodelle 2022 perusväylänpidon määrärahoihin on lisätty

yhteensä 400 milj. euroa ja vuodelle 2023 200 milj. euroa vastaavaan tarkoitukseen. Hallituksen esityksessä tulisi todeta, että kustannukset katetaan olemassa olevin resurssein perusväylänpidon momentilta.

Tieliikennelain muutokset tulevat lisäämään kunnille koituvia kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Näitä ei ole kuitenkaan pystytty arvioimaan esityksessä riittäväällä tavalla. Suomen Kuntaliitto on esittänyt, että tieliikennelain uusien vaatimusten merkittävimmistä kustannuseristä tehdään arvio yhteistyössä Kuntaliiton kanssa ja huomioidaan arvio kuntien tulevilla valtionosuuksissa.

Muilta osin valtiovarainministeriöllä ei ole huomautettavaa esitykseen.

budjettineuvos

Kati Jussila